



# ΚΥΡΙΑΚΗ

## ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ



«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΓ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1941	Προηγιασμένη θεία λειτουργία Τετάρτη πρὸ Βαΐων 20 Ἀπριλίου 2016 ἔσπ.	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

## Νὰ γίνουμε φῶς

**Μ**ᾶς ἀξίωσε ὁ Θεός, ἀγαπητοί μου, ν' ἀκούσουμε μία ἰδιαίτερη ἀκολουθία τῆς Ἐκκλησίας μας, τὴ **λειτουργία τῶν προηγιασμένων**.

Τὸ χαρακτηριστικὸ γνῶρισμα τῆς λειτουργίας αὐτῆς εἶνε τὸ **πένθος**, ἢ κατάνυξις. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἅγια τράπεζα εἶνε σκεπασμένη μὲ μαῦρα κι ὁ ἱερεὺς φορεῖ ἄμφια πένθιμα. Πενθοῦμε γιὰ τὰ πάθη τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, γιὰ τὰ δικά μας πάθη, γιὰ τὶς ἁμαρτίες κλήρου καὶ λαοῦ, καὶ ζητοῦμε τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Σᾶς παρακαλῶ νὰ προσέξουμε ἓνα σημεῖο. Εἶνε τὸ σημεῖο πού, ἐνῶ τὰ φῶτα εἶνε σβηστά, ὁ ἱερεὺς κρατᾷ τὸ θυμιατὸ μαζί μὲ λαμπάδα καὶ λέει **«Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι»**. Αὐτὴ ἡ ἐκφώνησι ἔχει σπουδαῖα νοήματα.

\*\*\*

Ἐπάρχει **φῶς**· καὶ πρῶτα - πρῶτα φῶς **ὕλικό**, τόσο χρήσιμο στὴ ζωὴ μας. Ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωκε γιὰ τὴν ἡμέρα τὸν ἥλιο καὶ γιὰ τὴ νύχτα τὴ σελήνη. Ὁ ἄνθρωπος, γιὰ ν' ἀναπληρώνη τὴν ἔλλειψι φωτός, χρησιμοποίησε τὸ δαδί, τὸ κερί, τὸ λυχνάρι, τὴ λάμπα πετρελαίου, καὶ τώρα τὸν ἠλεκτρισμό. Τὸ φῶς εἶνε ἀναγκαῖο. Ὄταν ἔχουμε φῶς, αἰσθανόμαστε εὐχάριστα· ὅταν λείψη τὸ φῶς, προκαλεῖται ἀνησυχία· διότι στὸ **σκοτάδι** ἐλλοχεύουν κίνδυνοι καὶ ἔχουν συμβῆ πολλὰ δυστυχήματα.

Ἄλλ' ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ὑλικὸ φῶς ὑπάρχει καὶ φῶς **πνευματικό**, πού διαλύει τὸ **πνευματικὸ καὶ ἠθικὸ σκοτάδι**. Τὸ ἠθικὸ σκοτάδι δὲν εἶνε ἔξω (σὲ δρόμους, πλατεῖες, σπίτια, χωριά καὶ πόλεις)· ἐκεῖ βρίσκουμε τρόπους νὰ ἐξασφαλίσουμε φῶς. Τὸ μεγάλο σκοτάδι **εἶνε μέσα μας**, στὴν καρδιά καὶ στὸ νοῦ μας· ἀλλὰ τὸ σκοτάδι αὐτὸ λίγιο τὸ καταλαβαίνουν.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς πιὸ μεγάλους ἀγίους τῆς Ἐκκλησίας μας, πού τὸ ἅγιο λείψανό του εἶνε στὴ Θεσσαλονίκη, ὁ ἅγιος **Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς**, ἔλεγε πάντοτε τὴν προσευχή, **«Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, φώτισόν μου τὸ σκότος»**· παρακαλοῦσε τὸν Κύριο νὰ φωτίσῃ τὸ ἐσωτερικὸ σκότος.

**«Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι»** (προηγιασμ.)

Καὶ πράγματι μέσα στὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου ὑπάρχουν σκοτάδια. Εἶνε ἐκεῖνο πού λέει τὸ τροπάριο τῆς Κασσιανῆς· **«Κύριε, ... νύξ μοι ὑπάρχει, ... ζοφώδης τε καὶ ἀσέληνος ἔρωσ τῆς ἁμαρτίας»** (ὁρθρ. Μ. Τετ. Δόξα Καὶ νῦν ἀποστ.). Στὴν καρδιά μου, Κύριε, ἔχω νύχτα σκοτεινὴ χωρὶς φεγγάρι· εἶνε ἡ νύχτα τῆς ἁμαρτίας, **ἡ νύχτα τῶν παθῶν**.

\*\*\*

Ποιός, ἀδέρφια μου, ποιά δύναμι, ποιά φιλοσοφία, μπορεῖ νὰ διαλύσῃ αὐτὸ τὸ σκοτάδι τῆς ψυχῆς; Μπορεῖ κάποιος νὰ ἔνε μορφωμένος, νὰ ἔχη βγάλει πανεπιστήμια καὶ ἀκαδημίες, νὰ μιλή γλώσσες, νὰ γνωρίζη χίλια πράγματα, τὸ μυαλό του νὰ ἔνε ἐγκυκλοπαιδικὸ λεξικό, καὶ ὅμως νὰ ἔχη ἄγνοια στὰ πιὸ σοβαρὰ ζητήματα πού ἐνδιαφέρουν τὸν ἄνθρωπο, στὶς **ἀλήθειες τῆς πίστεως**.

● Ρωτῆστε τοὺς ἀρχαίους φιλοσόφους· **τί εἶνε Θεός**; Σκοτάδι ἔχουν. Μόλις πλησιάσῃ τὸ Χριστό, ἀκοῦς νὰ σοῦ δίνη, ὅσο μπορεῖ νὰ συλλάβῃ ὁ ἄνθρωπος, τὴν ἐννοια τοῦ Θεοῦ· **«Οὕτως ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον»** (Ἰω. 3,16).

● Τοὺς ρωτᾶς· **πῶς πρέπει νὰ λατρεύουμε τὸ Θεό**; Σκοτάδι ἔχουν. Ὁ Χριστὸς ἀπαντᾷ· **«Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν»** (ἔ.ἀ. 4,24).

● Ρωτᾶμε· **τί εἶνε ὁ ἄνθρωπος**; Ἡ φιλοσοφία δὲν μπορεῖ νὰ λύσῃ τὸ αἴνιγμα. Τὸ Εὐαγγέλιο λέει· ὁ ἄνθρωπος, πλασμένος ἀπὸ τὸ Θεό, κάποτε ἔπεσε καὶ διεφθάρη, ἡ καρδιά του τώρα κρύβει πάθη κ' ἐλαττώματα· ἔχει **ἀνάγκη ἀλλαγῆς καρδίας**, νὰ **«ἀναγεννηθῆ»** (πρβλ. Α' Πέτρ. 1,3,23) καὶ νὰ γίνῃ μία **«καινὴ κτίσις»** (Β' Κορ. 5,17. Γαλ. 6,15).

● Ρωτᾶς τοὺς φιλοσόφους· **τί εἶνε ἡ ψυχὴ**; κι ἀκοῦς ιδέες, θεωρίες. Ὁ Χριστὸς ἀπαντᾷ· **«Τί ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῆ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;»** (Μάρκ. 8,36).

● Ρωτᾶς· **ποῦ εἶνε ἡ εὐτυχία**; στὸ χρήμα, στὴ γνῶσι, στὴ δόξα, στὴ δύναμι; ποῦ; Ὁ Χριστὸς μᾶς δίνει τὸ κλειδί ν' ἀνοίξουμε τὸ παλάτι τῆς

εὐτυχίας· τὸ κλειδί εἶνε ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ ἀγιότης, ποὺ διδάσκει στοὺς *Μακαρισμοὺς* (βλ. Ματθ. 5,1-12).

● Ῥωτᾶς· ποιὸς εἶνε ὁ **προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου**; τί νὰ ἐπιδιώκη; καὶ δὲν ἀκοῦς μιὰ σωστὴ κουβέντα. Ῥωτᾶς τὸ Χριστό, σοῦ δείχνει τὰ ἄστρα καὶ λέει· «*Ἔσεσθε τέλειοι, ὡσπερ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστι*» καὶ «*Ἅγιοι γίνεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιός εἰμι*» (Ματθ. 5,48. Α' Πέτρ. 1,16=Λευιτ. 20,7,26).

● Πᾶμε καὶ στοὺς τάφους, στὸ μυστήριό ποὺ λέγεται **θάνατος**. Ῥωτᾶμε τοὺς φιλοσόφους· Τί γίνεται ἐδῶ; Σκοτάδι· δὲν μποροῦν ν' ἀπαντήσουν. Ὁ Χριστὸς ἀπαντᾷ μὲ λόγια, ἀπαντᾷ καὶ μὲ ἔργα καὶ θαύματα. Στὴ χήρα τῆς Ναϊν λέει «*Μὴ κλαῖε*» (Λουκ. 7,13)· στὶς ἀδελφές τοῦ Λαζάρου λέει «*Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ*», καὶ τὸ Σάββατο ποὺ μᾶς ἔρχεται θὰ τὸν δοῦμε μπροστὰ στὸ μνήμα νὰ φωνάξῃ «*Λάζαρε, δεῦρο ἔξω*» (Ἰω. 11,25,44) κι ὁ Λάζαρος νὰ ἀνασταίνεται. Πρὸ παντὸς ὅμως, στὸ μυστήριό τοῦ θανάτου, ἀπαντᾷ τὴ νύχτα τῆς Ἀναστάσεως, ποὺ συντρίβει τὶς πύλες τοῦ ἄδου κ' ἡ Ἐκκλησία μας ψάλλει· «*Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτός*» (ὁρθρ. Κυρ. Πάσχα, ᾠδὴ γ'). Φῶς στὸν οὐρανό, φῶς στὴ γῆ, φῶς στὸν ἄδη, ὅλα γέμισαν φῶς ἐπὶ τῇ ἀναστάσει τοῦ Κυρίου.

\* \* \*

«*Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι*». Ὁ Χριστὸς, ἀδελφοί μου, εἶνε «**τὸ φῶς τοῦ κόσμου**» (Ἰω. 8,12). Ἐκεῖνος ἄναψε τὸ ὑλικὸ φῶς, ἥλιο - σελήνη - ἄστρα, μ' ἓνα του πρόσταγμα· «*Γενηθῆτω φῶς· καὶ ἐγένετο φῶς*» (Γέν. 1,3)· μὲ τόση εὐκολία. Ἄλλ' ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ὑλικὸ φῶς, ἄναψε καὶ μέσα στὴν καρδιά μας ἓνα ἄλλο φῶς, ἀσυγκρίτως ἀνώτερο· κι αὐτὸ εἶνε τὸ πνευματικὸ φῶς, ποὺ διώχνει τὸ σκοτάδι τῶν παθῶν.

Τὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ θ' ἀκούσουμε ἓναν ὕμνο τῆς Ἐκκλησίας μας, ποὺ λέει στὸ Χριστό· «*Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον τὸ φῶς ὡσπερ ἰμάτιον...*» (Μ. Παρ. δοξ. ἀποστῆ. ἐστ. ἀποκαθλ.). Αὐτὴ τὴν ὀνομασία τὴ θεωρῶ ἀπὸ τὶς ὠραιότερες· ὅπως ἐμεῖς φορᾶμε ἓνα ροῦχο, ἔτσι ὁ Χριστὸς **ἔχει ὡς ἔνδυμά του τὸ φῶς!**

Εἶνε φῶς λοιπὸν ὁ Χριστὸς. Κι ὄχι μόνο ὁ ἱδιος εἶνε φῶς, ἀλλὰ ἔχει τὴ δύναμι κ' **ἐμᾶς**, ἐνῶ εἴμαστε «*σκότος*», **νὰ μᾶς κἀνῆ «φῶς»** (Ἐφ. 5,8), «*υἱοὺς φωτός*» (Ἰω. 12,36) καὶ «*υἱοὺς ἡμέρας*» (Α' Θεσ. 5,5). Ὁ ἀπόστολος Παῦλος εἶπε στοὺς ἀρχαίους προγόνους μας· Ζούσατε κάποτε στὸ σκοτάδι τῶν εἰδώλων, καὶ τώρα εἶστε στὸ φῶς· λοιπὸν νὰ ζῆτε ἀναλόγως· «*ὡς τέκνα φωτός περιπατεῖτε*» (Ἐφ. 5,8)· ὄχι σὰν παιδιὰ σκότους καὶ πλάνης.

«*Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι*». Ἀλλὰ θὰ ρωτήσετε· **πῶς μποροῦμε νὰ γίνουμε φῶς**; Εἶνε εὐκολο· **διὰ τῆς πίστεως**. Ὅποιος πιστέψῃ πραγματικά, ἀκράδαντα στὰ λόγια μου, εἶπε ὁ Κύ-

ριος, θὰ βρῆ τὸ φῶς· «*Ὁ ἀκολουθῶν ἐμοί*», αὐτὸς ποὺ θὰ πιστέψῃ καὶ θὰ μ' ἀκολουθήσῃ, «*οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς*» (Ἰω. 8,12)· αὐτὸς θὰ ζῆ μέσα στὸ φῶς.

Φῶς λοιπὸν μπορεῖ νὰ γίνῃ ὁ καθένας διὰ τῆς πίστεως· ὄχι ὅμως τῆς νεκρᾶς ἀλλὰ τῆς ἐμπράκτου πίστεως ποὺ συνοδεύουν τὰ **ἔργα**. «*Δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου*», λέει ὁ Ἰάκωβος ὁ ἀδελφόθεος (Ἰακ. 2,18).

Σήμερα στὴν ἀκολουθία τῶν Ὁρῶν διαβάστηκε ἓνα **ἀνάγνωσμα ἀπὸ τὸν προφήτη Ἡσαΐα** (βλ. Ἡσ. 58,1-11· Τετ. πρὸ Βαΐων, εἰς Τριθέκτ.: Τριώδιον «Φωτός», σσ. 354-5). Τί ἔλεγε; Ἦλεγε, ὅτι ὑπῆρχαν καὶ τότε ἄνθρωποι μὲ τυπικὴ θρησκευτικότητα· νήστευαν, ἔκαναν κάτι μικροελεημοσύνες, καὶ μ' αὐτὰ νόμιζαν πῶς ὑποχρεώνουν τὸ Θεό· προσεύχονταν κ' ἔλεγαν· Εἶδες, Κύριε, ποὺ νήστεψα, κ' ἔκανα αὐτὸ κι αὐτό; λοιπὸν πλήρωσέ με... Σὰν τὸν ἐργάτη, ποὺ δουλεύει στὸ χωράφι καὶ μόλις τελειώσῃ ζητάει τὴν ἀμοιβή· μὲ τέτοια ἀναίδεια μιλοῦσαν στὸ Θεό.

Καὶ ὁ προφήτης Ἡσαΐας τοὺς λέει· Ἄν δίπλα σας ὑπάρχη ἔστω καὶ ἓνας πεινασμένος, καὶ ἓνας ἄστεγος, καὶ ἓνας γυμνός, θὰ κολαστῆτε. Ἄν ὑπάρχουν ἀδέρφια σας ποὺ ὑποφέρουν κ' ἐσεῖς τοὺς ἔχετε ἀδικήσει καὶ νομίζετε πῶς μὲ τὶς νηστείες σας κι ὄλ' αὐτὰ θὰ σωθῆτε, ἀπατᾶσθε. Θέλεις, λέει, νὰ διαλυθῇ τὸ σκοτάδι τῆς ψυχῆς σου, νὰ λάμψῃ μέσα σου τὸ φῶς; Εὐκόλο εἶνε· ἄρχισε **μὲ ἀγάπη νὰ κἀνῆς τὸ καλὸ γύρω σου**· δῶσε στὸν ἀδικημένο τὸ δίκιο του, συγχώρησε, χάρισε χρέη, δῶσε ἀπ' τὸ ψωμί σου στὸ φτωχό, στέγασε τὸν ἄστεγο, ντύσε τὸ γυμνό. Τότε «*ραγήσεται πρῶιμον τὸ φῶς σου*» (Ἡσ. 58,8), θ' ἀνάψῃ στὴν καρδιά σου φῶς πνευματικὸ κ' ἡ ἀσέληνη νύχτα θὰ γίνῃ μέρα - μεσημέρι.

Δὲν ἀρκεῖ μόνο, ἀγαπητοί μου, νὰ λέμε ὅτι ὁ Χριστὸς εἶνε φῶς ποὺ «*φαίνει πᾶσι*»· πρέπει κι ὁ καθένας μας νὰ γίνῃ φῶς, νὰ γίνουμε μικροὶ ἥλιοι καὶ μέσ' στὸ σκοτάδι νὰ σκορπίζουμε φῶς. Καὶ τότε πραγματικά, ὄχι μόνο μὲ τὰ λόγια ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ ἔργα, θὰ μποροῦμε νὰ ποῦμε «*Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι*» καὶ ἡ πατρίδα μας θὰ γίνῃ ὅλη φωτεινὴ.

Αὐτὸ τὸ φῶς, ἀδελφοί μου, τὸ οὐράνιο, νὰ προσπαθήσουμε ν' ἀποκτήσουμε μὲ τὴν πίστι, μὲ τὰ ἔργα, μὲ τὴν προσευχή, μὲ ὅλα τὰ μέσα ποὺ δίνει ἡ Ἐκκλησία μας. Νὰ γίνουμε **πνευματικοὶ πολυέλεοι**, καὶ ἔτσι νὰ μποροῦμε νὰ ποῦμε στοὺς γύρω μας· «*Δεῦτε λάβετε φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτός*» (τελ. Ἀναστ.). Τὸ δὲ φῶς τὸ ἀνέσπερο, τὸ ἄδυτο, τὸ αἰώνιο, εἶνε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός· ὄν, παῖδες, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**